

Soholder stormer mod kanonår - fremgang på seks grise pr. årsso

Blog fra svinebedriften: Anders Rold har fået tallene for E-kontrollen i 4. kvartal 2019. De viser en fremgang til 33 grise pr. årsso mod 30 grise i 3. kvartal, men der er mere i vente med de mange tiltag, der er indført på bedriften. 36 grise pr. årsso er opnåeligt ved året slutning, vurderer han.

30. jan | 10:01 |

Skrevet af [Landbrugsavisen.dk](https://landbrugsavisen.dk)

Anders Rold.

Af Anders Rold - fortalt til Stig Bundgaard

Vi er tæt på at være færdige med de sidste farestier i hjørnet af den gamle drægtighedsstald, hvor der er etableret en sektion op mod den eksisterende farestald. Der er bygget 14 farestier, hvor søerne skal fare i uge 7.

Efter at renovering af staldanlægget blev færdiggjort midt december vil vi så være helt klar med at køre løs med ca. 610-620 søer og produktion af smågrise. Det er lidt flere end de 580 søer, der var på ejendommen, da jeg overtog den i sommer.

Smågriseprisen er fortsat høj, og budgetmæssigt kører alt også efter planen i det, der tyder på at blive et kanonår. Vi fortsætter med hver dag at arbejde hårdt på at få tingene til at lykkes, for intet kommer af sig selv.

FRA 30 TIL 33 GRISE PR. ÅRSSO

Jeg har fået tallene fra E-kontrollen for 4. kvartal.

De viser, at vi producerer 33 grise pr. årssso mod 30 grise i 3. kvartal, da vi var i fuld gang med at renovere staldanlægget. Vi har også set en stigning i både antal totalfødte og antal levendefødte, mens dødeligheden er faldet.

Antal levendefødte er steget til 16,5 grise pr. kuld og antal fravænnede til 14,2 grise pr. kuld. Antal dødfødte ligger på 3,0 grise pr. kuld, hvilket er omtrent dobbelt så stort som målet, så her har vi noget at arbejde med.

Ovenstående tal er gennemsnit for 4. kvartal, og tallene går yderligere i den rigtige retning, når jeg kigger på de seneste to hold med udtræk taget fra samme dag i holddriftens 19 dages-turnus.

De to hold har faret i henholdsvis slut december og i januar. Antal levendefødte ligger her på 17,4 grise pr. kuld, altså 0,9 grise højere end på E-kontrollen pr. 31. december 2019. Antal fravænnede er 14,7, og dødfødte er 2,8. Antal fravænnede er 34,7 grise pr. årssso, så pilen peger den rigtige vej.

Med fremgangen i de nyeste taludtræk regner jeg med at antal grise pr. årssso, med et forsigtigt bud, stiger med 2,0-2,2 grise til over 35 grise pr. årssso. Det er det tal, jeg har lavet 2020-budget efter. Jeg mener også, at det alt andet lige er rimeligt inden for rækkevidde at nå op på 36 grise pr. årssso, inden året er omme.

Fremgangen er et udtryk for, at vi løbende har arbejdet på og er lykkedes med at forbedre især fodringen og management i besætningen.

STORE SØER SKAL TRIMMES

En af mine fokuspunkter er størrelsen af søerne.

Vi har meget store søer her på bedriften. I forhold til den ejendom, jeg kom fra, er slagtesøerne 20-25 kg tungere, og det medvirker til at trække nogle nøgletal i den forkerte retning.

Søernes huld er ikke noget, man bare kan lave om på. Det skal løses dels ved naturlig afgang, dels ved at fodre søerne så de ikke bliver for store fra starten. Sætter du søerne på slankekur, skaber det ubalance, og det koster på nuværende eller efterfølgende kuld, fx i form af færre grise og flere uens grise.

Vi er i fuld gang med at fintrimme søerne via fodertildelingen og har taget den nyeste viden til os, senest fra Svinekongressen i efteråret med opdaterede foderkurver for drægtige søer.

I drægtighedsstalden er vi før jul skiftet fra en gang fodring om dagen til to gange.

Vi kommer noget mere væske i vådfoderet til første blanding efter anbefaling fra foderrådgiveren. Dermed får vi meget mere væske i søerne, hvilket generelt modvirker forstoppelse, og vi får de stærke søer til at æde sig mætte i en tynd blanding ved første fodring, mens svagere søer får bedre mulighed for at æde på grund af mindre konkurrence ved anden fodring.

På den måde håber jeg, at vi bedre kan kontrollere hullet for de fede søer. Jeg synes umiddelbart, det ser positivt ud med en helt anderledes god appetit hos søerne i farestalden end normalt. Jeg forventer, at det får en effekt fremadrettet.

Desværre har vi et avlsmæssigt efterslæb for søerne. Tidligere har det ikke været et udsætterkriterie, at en sø har ligget højt med antal dødfødte - og her i starten efter overtagelsen af ejendommen har jeg været fokuseret på, at vi havde søer til at løbe på det rigtige tidspunkt.

Nu går jeg dog skarpt i krig med at selekttere, så søerne med mange dødfødte grise bliver udfaset ved naturlig afgang. Vi er ganske vist også begyndt at indkøbe avlsdyr, men de første dyr, vi har løbet, skal først fare her i februar.

Med til at mindske antal dødfødte hører at se nærmere på managementdelen: Hvor meget skal vi være over faringerne, og skal vi have øget faringsovervågning? Her skal vi have kortlagt, hvordan grisene dør, og hvor mange af dødfødte grise, vi egentlig kan redde.

FIRE BLANDINGER EFTER FRAVÆNNING

Til smågrisene i klimastalden har vi taget det nye foderanlæg i brug omkring 1. december, så vi nu kører med tre tørfoderblandinger og en vådfoderblanding. Tidligere fodrede vi med to blandinger, en tørblanding og en vådblanding.

Med fire blandinger kan vi fodre mere korrekt i forhold til grisens størrelse. Indtil videre er resultatet meget positivt, når jeg ser på de grise, vi fravænner efter fem uger, og hvor lidt af den gode blanding der skal bruges.

Vi havde i 4. kvartal en daglig tilvækst på 529 gram pr. dag fra fravænnning til salg ved 32,3 kg mod 507 gram i 3. kvartal. Det er endda sket med et foderforbrug, som er 0,02 FE lavere pr. kg tilvækst.

Det går altså den rigtige vej også på det punkt, men jeg mangler selvfølgelig at se tallene for et helt

kvartal, hvor vi har kørt med samme strategi.

SMÅGRISEHULER MED NYE VARMEPANELER

Kigger jeg lidt fremad er det målet at forbedre nærmiljøet i smågrisehulerne.

I de nye farestier er der en væsentlig større smågrisehule. I første omgang har jeg beholdt de gamle traditionelle varmelamper, hvilket egentlig er fint nok, men vi er allerede ved at skifte ud.

I en sektion har vi forsøgt os med Aniheater, som er et aflangt varmepanel, der skrues op i hulen. Panelet giver en væsentlig bedre varmfordeling end en varmelampe. Jeg synes, det kan ses på grisenes adfærd, at de ligger bedre i hulen.

I de 14 nyeste farestier har vi besluttet at installere Aniheater. Jeg tror, vi bliver så glade for det, at vi i takt med at der skal skiftes pærer, som er en stor udgift, tager en hel sektion ud en gang i mellem og skifter varmelamper ud med Aniheater.

En ekstra fordel ved panelet er en hel-halv-kontakt, som vi ikke har på vores varmelamper. Den funktion er en stor gevinst, når grisene begynder at trække ud af hulen, og vi gerne vil reducere varmetildelingen, for så er det drastisk at slukke helt for lampen. Der er det godt og kunne slå over på halv kraft.

Jeg har også sat ind på at optimere nærmiljøet i smågrisehulerne ved hjælp af en hjemmelavet hundehulsplade. I pladen er der en stor åbning ind mod farestien, mens der er bibeholdt et stykke af pladen i både bund og top, så den kan holde på temperatur og strøelse. Det mener jeg tilgodeser smågrise af uens størrelse med forskelligt varmebehov.

Jeg synes selv, at den hjemmelavede plade fungerer bedre end de præfabrikerede plader, som har en lille åbning til den ene side. Er åbningen for lille, bliver luften for sur bag spærrepladen, og gør det svært for dyrene at lære at kravle ind i hulen.

FAKTABOKS

Anders Rold

Blogger for Svin Plus

Års, Nordjylland

600 søer, producerer årligt 19.000 30 kgs smågrise

Alt på samme lokalitet

To ansatte plus en elev

100 hektar passet af maskinstation: Raps, hvede og byg

Hjemmeblander vådfoder til alle dyregrupper